

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. —
Fél évre 3 ft. —
Évnegyedre 1 ft. 50 kr.
Előfizető lehet csupán a kiadó hivatalnál B.-Gyarmaton.
A lap szállítási részére a a nyitlőre vonatkozó min. a külföldiek a szerkesztőnek küldendők.

NÓGRÁDI LAPOK

HONTI HIRADÓ

politikai, társadalmi, s közgazdasági hetilap.

Hirdetések díja:

Öt hasábos petit sor 5 kr
Bátyeg minden beiktatásnál . . . 20 kr
Nyitlő tér garmond sora 20 kr
Hirdetéseket felvessz a kiadó. Nagyobb és többzárú hirdetések jutányosan csakúgy színtnek.
Előfizetési pénzek, reclamatiók és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

B. Gyarmat, máj. 5.

A lefolyt hét lázas állapotban tartotta egész országot, a politikai discussio minisztereknek Bécsben tartózkodása alkalmával a vidéken is általános volt utczán, közhelyeken és mindenütt, hol két-három ember összejött.

Készültek tüntetésre az önálló vám és nemzeti bank mellett, s kevésbbé mult, hogy a készületek életet nem nyertek, csak ember kellett, ki élére álljon a mozgalomnak.

Egy bécsi sürgöny azonban véget vetett a feszült helyzetnek, a miniszterek hazajöttek, hogy működésük eredményét a parlamentnek mutassák be. —

A „Hon“ szerint meg van minden, amit a parancsoló helyzet követelt, a Tisza Kálmán által megkötött egyezséget a parlamentnek elfogadnia kell, mert különben meg van üzenve a nemzetgazdasági háború a lajthántúliaknak. Az „Egyetértés“ szerint, melyhez a „Pesti Napló“ és „Kelet népe“ is csatlakozik, az egyezséget honárusnak nyilvánítják.

A kiegyezés békéltető taktikáját azonban elvileg el kell fogadnunk; más ut nincs, mely két egymásra utalt szövetséges állam között a sanctionált viszonyt feltartsa. Az egyezés jó vagy rossz voltát a számok fogják megalapítani, s így addig afelett pálcát törni nem lehet. E kiegyezkedésre mindenesetre hatalmas befolyást gyakoroltak az európai viszonyok, melyek a „keleti kérdés“ körül forronganak, s melybe Bismark politikája Osztrák Magyarországot igen óhajtaná beugratni. —

Bármily eredményeket tüntessenek fel azonban a számok, különösen a vámtételek restitutiójánál; azok felett önálló rendelkezéstől ez egyezés szerint meg vagyunk fosztva. A vámtételek megalapítása nem hisztük, hogy hazai iparunk és kereskedelmünk érdekében előmozdítására lesznek előzve, s ha ez így van, úgy a feletti önállóságunk elvesztése után utalva van a nemzet egy oly reakcióra, mely, miként a negyvenes években, védőegyletek felállítása által fog odahatni, hogy zsongó s fejletlen iparunkat feltartsa a többi cultur állam nagy ipari áramlata ellen. A mit tölünk az osztrák szűkkéblőség megtagadott, azt az általános nemzeti lelkesedés folytán lehet amennyire annyi helyreütni.

Idézzük elő tehát a negyvenes évek hazafias mozgalmait kövessünk el minden, egyedül honi gyártmányaink fogyasztására, vegyünk példát N.-Váradtól és Szegedtől, hol a védőegyletek legközelebb megalakultak.

Máshol a fényűzés jótékonyan hat az ország iparára, mert ott minden polgár felesleges pénztét honi gyártmányok megvételére költi s honi iparosait gazdagítja; de nálunk a fényűzés elősegíti az általános nemzeti elszegényedést s lassú halállal sorvasztja el nemzetünket. Ezen halál sokkal gyalázatosabb az erőszakosnál.

Budapest máj. 4-én

A fővárosban szélben hosszabban a kedélyeket egyedül a magyar kormány által megkötött egyezés felett keletkezett keserű csalódás tartja lázas izgatottságban, úgy hogy kávéházak, kirándulási helyeken de legfőképp egyes körökben, ez képezi most a kiapadhatlan beszélgetés forrását s ha az ember végig hallgatja ily minden áron politizáló közönség szóvivőit többször arról győződik meg, hogy volta képen azt sem tudják, mi fán terem az, mi élénk vita tárgyakat képezi? s ha netán a lapok tisztelt olvasói közül kiknek nincs alkalmuk és mondjukban — a politikai események hullámzásáról közvetlen tudomást meríteni a politikai lapokból, azt hiszem, nem lesz felesleges röviden közölni azon egyezés főbb pontjait, melyekkel kormányunk állam háztartásunkban beállott zavarokat elhárítani vélik. A cím telekre nézve egyezés jött létre, úgy hogy a vámrestitúciók ügyében eliz-

mertelt kötelezésünk jogossága. A fogyasztási adóra nézve a gabona arányában történendő megterítés elfogadott.

A bank kérdése nézve pedig az egyezés főbb pontjai következők: A bankjegyek közös, a bankjegyek ércz alapja, a mely eddig Bécsben tartatott a quota arányában megosztatik és a reánk eső rész Budapestre szállítatik; ezután mintegy 80 millió bankjegy fog magyarországon leendő értékesítés végett kibocsátatni s a felett magyarországi igazgató tanácsok fogadják a kormánytól egyfűtt felügyeleti. A közös felügyelő tanácsot öfelsége fogja kinézni.

De térjünk a politikai hírek tudósításáról át más kevésbbé esiklandós eseményekre. Jelenleg a fővárosban Hála istenek csupán a magyar Múza zeng, mert az eddigi fennállott gyapjú utczai részvényes színházaitai bizonytalan időre késég kívül pártolás hiánya ban izrael honi társaink orra előtt becsukódott. A társulat kisebb bandákra feloszolva, halljuk egyes vidéki városokat fog látogatásával szerencsétlenül, s ha valami kolompusnak kedve szottyanna a gazdátlan és elhagyott gyarmati szinkörben a cultur német műzsát hangoztatni, alkalmasint jobb anyagi eredményt tudna felmutatni, mint a mi szegény magyar színészink eddig felmutathattak?

A nemzeti színház, mióta a népszínműt énekes daraboktól megvált, jölehet rohamosan siet a nemzet által kitűzött nagy czél felé szellemileg, de rohamosan is fut folytonos üresség miatt a deficiit labirintusába mert mióta nincs Blahánéja Tamásy jó azóta csak operai előadások alkalmával tud közönséget csiálni. Bezeg másként állnak a dolgok a nép színházban, mert itt van közönség és új darab is, s ha az a sok szép igéret, mit Rákossy az új darabokat illetőleg tett, csak részben is teljesül, lehetetlen, hogy az utazás a föld körül féle napok urolag ne ismétlődjenek.

Nagyban készülnek a vízkárosultak javára rendezendő végzési műkiállításra, s mint az előjelekből következtetjük, igen fényes eredményt fog elérni anyagilag, nem hisztük, hogy a körül fáradozó jeles hazafiainak törekvéssel kellő méltánylatot ne nyernének mindenfélre.

A kiállítás a magyarakademia földszintes termében rendeztetik, hol éjjel nappal katonai őrtartja biztonságba a tárgyak hozzá férhetetlenségét.

Mi, midőn falusi magányunkban vagy bár hol vagyunk, fájdalmasan tapasztaljuk a nyomasztó anyagi hiányt, a pénztelen állapotot, de itt bár hová tekintünk, mindonütt a nagy költsékeztet s nagy pénzforgalmat látjuk, úgy, hogy hajlandók vagyunk azt hinni, hogy a bank érez alapja már itt vagy. Költöhetnek, könnyűnekik.

Nyitlő levél a Nógrádi lapok szerkesztőségéhez, a b.-gyarmati polgári iskola érdekében.

E lapok mártius 16-ki számában, a Karagyéna Mihály másod tanfelügyelő ur ellen megindított polemikában ciklikró rólam is megemlékezik, állítván, hogy a tanfelügyelő az én hattyúdalaomból sajtóította volna el azon tervet, mely szerint a polgári iskolát putrikban kellene elhelyezni. Személyes kérdésben kérek tehát szót. Vitassuk meg a kérdést tárgyilagosan, lelkismeretesen, azután adjanak önk életet a legjobb eszmének.

Nem hiszem, hogy azok, kik az iskola-palota iránt oly igen lelkesednek, magának az iskola ügynek is ép oly igaz barátai legyenek. Ki egy, ki más tekintetből óhajtaná, hogy a 8000 forintos 3500 fti erejű hitelbe vásárolt 250 üles telken, melőlbb fényes palota emelkedjék, mely az eddig igénytelen zárda utczát egyszerre meglevenítse, s a város kapós pontjává varázsolja.

Nem fényes palotára, de szerény és a czélnak megfelelő iskola épületre, azután jól s pontosan fizetett tanárookra van a városnak s vidékének égető szüksége. Valóban megdöbbenő, hogy a leltant kormányok fényűzési mániája mennyire elragadt a nemzet minden rétegére holott egy ipar szegény, s így csak az isten és természet kegyelméből élő nemzetnek a szüksége, hasznos, és a fényűzési kiadások fokozatosságát lelkiismeretesen meg kellene figyelnie.

Tény, hogy B.-Gyarmatnak ez idő szerint 2000 fti. jövedelme nincs s ebből is 500 forintot évenként s örök időkre a polgári iskolának ajándékozott. Tény, hogy a város lakossága mintegy 25,000 fti adóhátralékban van, és a megvétel egy fő lecsapolására kölcsönvett 1000 forintot s annak hátrálékos kamatait részletesen sem képes törleszteni. Tény végre, hogy magunkat mint egyesek is, az iskola alapjára erőnk megfeszítésével megadózattunk.

Annny tehát igaz, hogy egy szegény bár elég népes mezővárossal állunk szemben, és a 46555 forint ba kerülendő iskola palotára a legvérmesebb számítás

mellett is csak 34000 forintunk van; és így dacára a megtörtént árlejtésnek, komolyan kell gondoskodnunk az iskola sorsáról, mert hazánk a kétségbeeséssel küzd pénzügyei miatt. A kormánytól a megajánlott összegben tul koveset, vagy semmit sem várhatunk.

Elmondom tehát még egyszer és már annyiszor jól ismert tervemet, mely szerint legfőljebb 22,000 forint tal az összes iskola épületeket föl lehetne állítani, és a mi fő dolog, az iskolák úgy lennének elhelyezve, hogy azok a czélnak teljesen megfelelőnek. Az én tervem szerint nem kellene 12,000 forint kölcsön, hanem ellenkezőleg a 34,000 friból legalább 12000 forint megmaradna iskola alapnak, s így összesen 24000 forint volna meggazdálkodva.

Ismételve indítványozom, s addig fogok trombitálni, míg Jerichó falai le nem dőlnek, hogy az állam-elémi iskolát a zsidó iskola épületbe kell áthelyezni, mert ezen épület a hosszúra terjedő város keleti felének közepén, a zsidóság és tót ajku közép közepette fekszik, s legfőljebb 2000 friból öt öt hat oly tágas tantermet lehet abban berendezni, melyek mindenike képes lesz 80 tanoncot befogadni, megmagyarosítani, míg a város nyugati felében, a nyilvánossági jelleggel fölruházott r. cath. egyház főelemi iskolája, az úgynevezett nemzeti iskola, kellő felügyelet mellett ezen városrész igényeit kielégíteni képes.

Azt vetik ezen tervemnek ellene, hogy a zsidók az iskola épületet nem engednék át; de hát megkérdezte-e őket az illető hatóság ez érdemben hivatalosan? Fejenként meglátogattam a zsidóság hangadó férfait. Még csak meg sem kísérelteték megczáfolni azon állításomat, hogy az épület átengedése a zsidók érdekében van; mert a mai igen drága és még sem czélszerű felekezeti iskolájuk helyett, úgy szólván ingyen, mint a iskolát nyernének a világi tantárgyakra nézve. A mi a vallási oktatást illeti: ám kössek ki maguknak szerződésileg, hogy délelőtt tíz déltán pedig négy óra után az iskolaépületet saját valóságos czéljaikra szabadon használhassák; képtelenség még csak föltenni is az okos és számító zsidó hitközségről, hogy ily föltelek mellett az iskola épületet át nem engedné, főleg ha megfontolják, hogy a fu iskola miatt folyó vást adósságban vannak olmerltivo, és a felekezeti leány iskola még mindig elég gondot ad a hitközségnek mert a Laugné asszony és az angol kisasszonyok főelemi iskolája nem képes az összes leány növendékeket befogadni, s így legalább al elemi leány iskolát föl kell tartaniok.

Tudom, hogy az épületet saját költségükön berendezni nem hajlandók, mert nincs is erre való alapjuk: de hát az erre szükséges 1600—2000 forintot az építési alaphól föl lehetne áldozni, hogy azután az emeletes állami elemi iskolaépület a fiuk számára polgári iskolának engedtetnék át.

Hogy pedig polgáriléány iskola is legyen: a takarékos emkernek önkényű kínálkozik a Gabonyi főle telek, melyből az állami iskola közvetlen szomszédságában, 12 öl szélességben, s egész mintegy 36 öl hosszúságban; 2000 forintért telket lehet vásárolni. Ezen telket tulajdonképen ingyen maradna; mert az állami iskola délfőfal a pinczétől kezdve a tőzfalig, szakértők véleménye szerint legalább 1200 fribba kerülne, s ezt nem kellene mászodszor fölépíteni, hanem közös fal maradna a két iskola épület közt. Továbbá ezen javaslatba hozott telek egy részéépítésre teljesen alkalmas homokhalmot képez, s a szakértők ezen helyben kiaknázandó homokot 600—800 fribba becsülik. A meglevő bőforrású kút és az állami iskola alatti nagyszűrt pincze fakamarának s egyéb czélokra közös használatra maradna, s ezáltal ismét egy pár ezer forint volna meggazdálkodva.

Ezen kettős épület 24 öl kiterjedésű homlokzata nyári napkeletnek, a notalán idővel kiépítendő szárny-épületek ablakai délnek, a tágas udvar nyílása pedig nyugatnak fektetnének. A nálunk uralgó nyugati szelek az udvart folyvást üde levegővel látnák el. A telek az országutttól csak néhány ölnyire, de mégis későn des mellék utcában, s magay ponton fekszik. Közös házmaster goudviselő mindkét épületet. Járta vállalkozó számítása szerint, a mai pénztelen világban, egy 24 öl hosszú, 6 öl széles egyemeletes házat, a fennálló iskolához ragasztva, legfőljebb 18000 forintért föl lehetne építeni. Hiszem, hogy ennél jóval kevesebbe kerülne.

A mi a tanári lakokat illeti: állítani morem, hogy az állam jó anyagból mindig drágábban épít, mint amennyire a szálláspénzek tőkéje rög, és a tőkét egyszerre kell kiadni; azután az épület fontartása is sokba kerül, mert a közös épületet nem kimélik. Azt sem hiszem, hogy az a kaszárnyaszzerű élet kedves volna a tanároknak, már csak a csalódság örökös sürölőse miatt is. De a város lakosságára nézve is kívánatosabb, hogy a tanárok magán házaikban legyenek elhelyezve.

Háttra volna még a drága iskola teleknek értékesítés. Csalódnak, a kik azt hiszik, hogy egy fényes

iskolaépület a szomszédos házak és telkek értékét tetemesen növelné. Az iskola vajmi gyakran hogy alkalmatlanul van a szomszédoknak. Az iskolák az egész világon nyugalmas mellékutczákban vannak elhelyezve; mert a muzsák csöndet szeretik. A utcák becsét a kereskedelmi forgalom, a poszto társadalmi élet fogalmát emeli. Sokszor emlékeztem az illetőket, hogy a megye a helytartótanács rendelte folytán végleg elhatározta, hogy a mostani célzástól vésztér, az evtemplomtól Szűgy felé vezető ut, a régi peati ut a Karlik féle ház felé vezető ut, és egy ezzel párhuzamos mozgó vonal közt 18 holdat meghaladó területre helytesse át. Ezen áthelyezés valamint az országos és heti vásároknak az új vásártérre tartása jóladás volna arra, hogy az új vásártér körülvevő terület háttalkekké alakítsassanak, s a város Szűgy és Cseestre felé elkezdjen épülni. Ez okvetlenül be fog következni, mert a város egyéb pontjai alacsony fekvésűek, s több utca immár lakhatatlanná is vált.

A vásártér ezen áthelyezése után, ha a divényi uradalom saját bocsát kertjéből a szükséges tért megadni nem akarja: az iskolatelekből a divényi uradalom kertje mellett két új szélességi utcát kellene a vásártérre nyitni. A lábas szomszédok saját érdekében örömet folytatnak az utcát egész a vásártérig; sőt erre őket szükség esetén kártalanítás mellett a város érdekében kötelezni is lehetne. Ezenkívül kíváncsok volna, hogy Kúvy Tivadár ur a telke mellett utcát saját telkéből megdóvítván annyira, hogy azon két terhes székér egymás mellett kényelmesen elférhessen. Birtok-előde ugy is foglalja által szükítette meg az utcát.

Ezen utczanyitás, s ezáltal a közlekedés megkönnyítése, a vásártér közelsége, s a zárda utca kedvező fekvése oly élénkiséget idéznének elő, hogy az iskolatelek 3-4 hátelekre főlászva, igen jó áron volna eladható, a melyen aztán a görög egyháznak jutandó jelenlegi 18 holdas vásártér a polgári iskola számára meg kellene szerezni mint a gazdaságnak; mert ismétlem, hogy csak akkor lesz a polgári iskolának gyakorlati értéke, ha az a növendékek pályaválasztásához képest gazdasági, ipar s kereskedelmi iskolát fog képezni. Nem is képzeltető, hogy a görög egyház ne szívesen adná el illő áron a maga kis birtokát, midőn a lelkes és kántor uraknak annak bemivelésére sem gazdasági épületeik, sem felszerelvényük nincsen. Az egyház tagjai kereskedők lévén, árva biztosíték mellett a tökélet maguknál helyesbetnék el, s ily módon az egyház szolgáinak az eddiginél hasonlitanul több jövedelmök volna.

Ezen tervet ajánlottam én nem hatyudalomban mert hála Istennek! nekem szívós életem van hanem búcsú-cikkeimben a város ügyelmébe; most pedig midőn az iskola ügye bonyolódik: a döntő köröknek lelkiismeretükre kötöm, különösen pedig tőlük kérem a Mózes vallású polgárokat, ne engedjék megbuktatni a polgári iskolát; s ha föl nem hívják őket, ajánlják föl maguk az iskola épületet. Jelekezzenek az alispán úrnál.

A polemikából sajnosan tapasztalom, hogy a tanfelügyelő ur és a vezérférfiak közt meghasonlás történt. Uraim! a méh még a mérges növényről is méset szí. Ezen sajnos összeütközés szolgáljon a versengő feleknek okulásul. Nem lehet tagadni, hogy Karagyéna Mihály urban a megye szakavatott, ügybuzgó, lelkiismeretes s takarékos tanfelügyelőt nyert: hanem hova modorát mérsékelnie kell, hogy becsületes törekvé-

seit kívánt siker koronázza. Engedje meg, hogy egy pár jó tanácsot szolgáljak. Mint az állam közöge folytat általános, egyetemes álláspontokra emelkedjék. Ha nem lehet egyenesen a tölőre följutni: menjen körül. A jó modor már egymagában felsiker. Ezen arany igazságot saját káromon tanultam meg. Az ellenfeleket pedig az úgy nevében kérem, hogy a jó akaratú tanfelügyelőnek ne mutassanak oly hirtelen ajtót. A férfinban becsülni kell az önállóságot, jellemet, még ha nyers alakban mutatkozik is. Ha ő a, cél: önnök legyenek a közsűrű. Meg vagyok győződve, hogy az első összeütközésből mind a két fél tanulságot fog meríteni.*)

Bodnár István.

Nógrádmegye felvidéke

az 1875-ik évben lebeszeti és közegészségi tekintetben.

Dr. Plichta Soma, Nógrádmegyei főorvosától.

I. Lebészeti viszonyok.

A múlt évi lebészeti eredménye — évi közép arányát illetőleg — következő volt:

Hőfok Celsius szerint: — 8.7.
Légnyomat: — 746.7. millimeter
Párányomat: — 7.7 m. m.
Nedvességi százalék: — 8.4.
Csapadék: — 1.3. millimeter
Éjszaki praevalens szél irányával.
Az évszakok szerint középárányok:

Évszak	hőnap tartama	hőfok	légnymató	párányomat	nedvességi százalék	csapadék millimeterben
Tél	90.	4.6.	747.6	3.1.	95.	⊙ 2.5. m.m.
Tavas	92.	7.6.	746.9	6.6.	79.	: 1.0. m.m.
Nyár	92.	19.8.	736.8	14.3.	81.	: 0.7. m.m.
Ősz	91.	7.9.	745.6	6.7.	83.	: 0.9. m.m.
Össz. arányok	—	8.8.	746.7	7.7.	84.	—

A havonkénti időjavaslatok középírányai:

H ó n a p	hőfok C. szerint	légnymató m. m. ben	párányomat m. m. ben	nedvességi százalék	szélirány és seb.	a csapadék alakja és mennyisége
Januarius	3.5.	749.	3.4.	95.	SW 3.	⊙ 1. m.m. ⊙ 1.5. m.m.
Februarius	7.9.	746.7.	2.5.	98.	NW 2.	⊙ 3. m.m.
Marcius	1.3.	747.6.	3.8.	89.	W 1.	: 1. m.m.
Aprilis	8.7.	746.3.	6.4.	76.	E 3.	: 0.8. m.m.
Május	15.5.	746.9.	9.6.	72.	NE 2.	: 1.2. m.m.
Junius	20.1.	746.6.	16.0.	84.	E 8 2.	: 1.2. m.m.
Julius	19.7.	746.0.	14.1.	81.	W 1.	: 1. m.m.
Augustus	19.5.	747.7.	12.9.	77.	W 1.	: 0.1. m.m.
Szeptember	12.7.	749.9.	8.2.	76.	SW 2.	: 0.2. m.m.
Október	8.3.	743.9.	7.1.	85.	W 2.	: 1.1. m.m.
November	2.7.	743.	4.8.	87.	NE 2.	: 1.3. m.m.
December	2.5.	747.2.	3.5.	93.	W 3.	⊙ 2.1. m.m.
Évi középárány	8.7.	746.7.	7.7.	84.	—	1.3. m.m.

Jegyek magyarázata: ⊙ hó, : eső.

Ezen kimutatás szerint február 7-én volt a leghidegebb, midőn a higanyoszlop — 24.2.C fokot mutatott. A hőfok pedig legmagasabb június 19-én volt, midőn délutáni 2 órakor a hőmérő + 32.2.C fokot jelzett.

Ha a két szélső közötti különbséget vesszük — t. i. a + és — fokokat — 56 és 4 — láthatjuk, hogy mily fokú hő hullámmat alatt állott vidékünk.

Légnyom mérők legmagasabb ponton
Január 28-án — 759.2. legalantabban
Október 13-án — 727.3. évi középárányul
pedig — — 746.7. millimetert mutatott.
Légkörünk nedvességi aránya igen változó volt.
A csapadékok egész évi összege — 533. m. megtört mutatott még pedig alakjuk szerint:

1. ködalkú — 162. m. m.
2. hó alkú — 124. m. m.
3. eső alkú — 245. m. m.
4. jégeső alkú — 2. m. m.

A megészülés szerint legtöbb nedvesség. illetőleg csapadék november hóra, a legkevesebb pedig augusztus hóra esik.

A párányomat vidékünkön legerősebb: június 20-án — 20.1. leggyöngébb: február 17-én — 0.6. m. m, évi középárány: — 7.7. m. m. észleltetett.

A szelek irányukra nézve a lefolyt évben következő havi eredményt mutatták:

H ó	E. N.	E. K.	K. E.	D. K.	D. S.	D. Ny.	Ny. W.	E. Ny.
Január	—	—	3.	24.	12.	35.	17.	2.
Február	—	9.	14.	6.	27.	3.	6.	19.
Marcius	2.	1.	21.	7.	9.	2.	47.	4.
Aprilis	1.	7.	18.	12.	8.	19.	20.	4.
Május	17.	24.	20.	6.	3.	4.	9.	9.
Junius	11.	4.	11.	16.	14.	1.	27.	8.
Julius	4.	3.	5.	16.	1.	10.	44.	10.
Augustus	3.	7.	5.	—	—	15.	40.	23.
Szeptember	2.	19.	5.	10.	11.	20.	15.	8.
Október	15.	15.	10.	2.	—	3.	39.	9.
November	4.	36.	1.	1.	5.	10.	22.	11.
December	7.	7.	20.	6.	4.	20.	26.	2.
Évi összeg	66.	132.	133.	106.	94.	133.	312.	109.

Az egész év lefolyása alatt teljesen szélcsend volt — 2. nap
széles nap — 321. „
viharos nap — 40. „
az évszakok és hónapok szerint:

	Tél	Tavas	Nyár	Ősz	Janár	Február	Marcius	Aprilis	Május	Junius	Julius	Augustus	Szeptember	Október	November	December	Összesen
Teljesen szélcsendes napok	—	—	2.	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	2
Széles napok száma	74	72	85	87	21	27	26	22	26	24	29	29	27	30	30	27	321
Viharos napok száma	9	19	7	5	3	1	5	8	3	8	2	2	3	1	—	—	40

Eghajlatunk múlt évi minőségére vonatkozólag lényeges tudni még azt is, hogy milyen volt vidékünk felhőzete.

Teljesen derült napunk volt — 106. felhős pedig — 267. nap.

TÁRCZA.

Velencei epigrammák.

(Göthe után.)

1.

Élet volt a pogány hamv-vodrok, sirkövek éke,
Faunok lejtnék im itt, összevegyülve baelans-
Nők sorogával; amott a pofók Pan fujja a tülköt,
S vad, reccogó hangon szólani kényszeríti;
Csimbalom, és dob szólt; szemléljük s halljuk a márványt

Röpkedező madarak, nektek oly élv a gyümölcs!
Nem zavar el titeket zaj, nem riad innen el Érosz,
Sőt a csoport közepett gyujtani javába sűrűg.
Igy tila töm diadalt a halálon, s néma lakában
A nyugovó por még színleges életet él;
Igy vegye a költő sirját a tekercs körül, egykor,
Melyen az életet oly gazdagon ékesíté.

8

Olyan a gondola mint bölcső, mely ringat ölében
S rajt a zárka miként tág üregű ravatal;
Jól van ez így; bölcső s ravatal közt hanyatlik
éltünk

Gondtalanul, mint a Grando Canale ölen.

14.

Olyan az ország, mint az ülő-vas; pörölye: aki
Rajta uralkodik; a pléh a középén: a nép.

*) Felolvasva a Kisfaludy-társaság február havi ülésében. —

Jaj a szegény népnek, ha csak önkény méri csapást
Ferdén rá; soha nem készül a katlan így el.

15.

Sok követőre talál ki rajong, s nagy a népre hatása,
Mig ki esélyt hirdot, hivi csak kovesek;
A csodatévő kép rossz festmény többnyire; szellem
S művészet nem a pór durva kezébe való.

18.

Mily nagy a tódulás eme boltba; mi sürgősen
Mérk a portékát, és szedik érte a pénzt!
Sárga tubák ez a csikk; a nép prüsszenthet ön-
állón,
Nem kell rendelet, és orvosi írka reá.

22.

Kellemetes daemon Jupiter Pluvius ma közöttünk,
Mert azon egy perczben számos ajándoka jó:
Szomju Velence vizet kap tőle, virálatos a föld,
És e szüetke néhány versre tesz általa szert.

53.

Aki rajong, bár a harminczat elérte, feszít meg,
Mert ha kijózanodik, gaz leszzen a csalatott.

56.

Nincsen-e, mondd, igazán, ha a pórt megcsalni.
Törekszünk?
Nézd, mi ügyetlen, nézd: mennyire durva e had.

Durva s ügyetlen mind, kit együgyű létére csalnak,
Bánj vele jóhiszeműn, s emberi polczra jutand.

82.

Mint ahogy a siető lyány, mely közlemben haladván
Lopva jelenkezik, és illoti meg karomat;
Úgy az utast Helikon, te csak apró dalra segíted,
Tedd, óh, hogy hivedet nagyban is áldja kegyed.

96.

Bámulván mutatod, mint ég, látszólag, a tenger;
Mint mozog a láng-ár, éjjel a bárka körül.
En nem bámulom ezt; Aphroditét szülte a tenger,
S nem tört-é vajjon láng ki belőle, fia?

98.

Kedvesem, ah elutaz; most szálla hajóra; hatalmas
Fejdelem, Aeolus, óvd; szünjön a vész, a vihar.
Balgatag, így szólt ő, mit félsz a vihartul? Ijesztőbb
A fuvalom, mit Ámor szárnya, legyintve okoz.

104.

Im ez enyelgések közepett töltém, egyedül, én
A neptúni falak közt a mulékony időt.
Mind amit élveztem fűszerre az ami legédesebb
Fűszer e földön: a hű emlékezés, s a remény.
Csalomjai.

A hónapok és évszakok szerint:

Évszaki és havi jegyzék	Tel	Tavas	Nyar	Osz	Január	Február	Március	Április	Május	Június	Július	Augusztus	Szeptember	Október	November	Décember	Összesen
Derült	27	18	27	29	31	11	8	1	9	25	13	17	12	—	108		
Felhős	63	71	65	63	28	10	20	22	30	21	22	6	17	14	18	31	267
Összesen	90	89	92	92	31	28	31	30	31	30	31	30	31	30	31	30	363

Havonkénti időjárási viszonyaink:

Január hó teljesen hó képe volt a télnek, erős hideg és 26.6. millimeter hó alakú csapadékkal: néhány napját kivéve hófoka mindig a fagypontra aludt állott, csak 6 derült napja volt, a többi conglomerált felhőzet által borús, délnyugati praegnans szél irányú.

A légnyomat legmagasabb ponton 28-án — 759 legalantabb 22-én — 731. havi közép 749 millimetert mutatott.

A lég hőfoka C. szerint: legmagasabb 20-án — + 5.4. legalantabb 8-án — — 20 havi közép — — 3.5. fokon állott.

A párányomat: legerősebb 18-án — 5.2. leggyengébb 10-én — 1.4 havi közép — 3.4 millimeter tapasztaltatott.

Nedvesség: a legtöbb 100, lekevesebb 20-án — 71 havi közép — 95. százalékos észleltetett.

Szélirány: K — 3. D K — 24. D — 12. D. Ny 35 — Ny — 17. E Ny — pedig 2° tapasztaltatott.

A csapadékok összege — 76.6. millimeter volt, még pedig részletesen: eső alakú — 4.

hó alakú — 26.6

köd alakú — 46. m. m.

Február hóban: A lefolyt hó tartós és nagy fokú hideg által jellemző magát, többnyire csak szél erővel, de magas nedvességi százalékkal a 85.5 millimeternyi csapadékkal.

A légnyomat: legmagasabb ponton 19-én — 755.9. legalantabb 7-én 737.3. havi közép — 746.7. m. metert mutatott.

A hőmérő C. szerint: legmagasabb 28-án — + 2. 2. legalantabb 17-én — — 24. 2. havi közép — — 7.9 fokon állott.

A párányomat: legerősebb 4-én — 5.0 leggyengébb 17-én — 0.6. havi közép — 2.5. m. m. tapasztaltatott.

Nedvesség: legkevesebb 28-án — 75, havi közép — 98. százalékos észleltetett.

Ozon tartalom: legtöbb 14-én — 8 legkevesebb 16-án — 4. havi közép — 5 fok volt.

Szélirány: Ny — 6. E Ny — 19. D — 27. D K — 6. D. Ny — 3 K — 14, E K — 9° tapasztaltatott.

Március hónapja szokatlanul hideg s télies jellegű volt, a talaj még mindig fagyott állapotban semmiféle tengéletet sem mutatott, nedves és nyugati szél áramlatai által a betegülési és halálozási számra nyit igen fokozta.

A légnyomat: legmagasabb ponton 7-én — 758.4. legalantabb 3-án — 737.8, havi közép — 747.6. m. metert mutatott.

A hőmérő C. szerint legmagasabb 30-án — + 8. 3. legalantabb 6-án — — 12. 8 havi közép — — 1. 3. fokon állott.

A párányomat: legerősebb 31-én — 6. 2 leggyengébb 6-án — 1.7. havi közép — 3.8. m. m. volt

Nedvesség: legkevesebb 30-án — 48, havi közép 89. százalékos észleltetett.

Ozon tartalom legtöbb 5-én — 7. legkevesebb 6-án — 2, havi közép — 5.0^o volt.

Szélirány E — 2, E K — 1, K — 21, DK — 7, D — 9, D Ny — 2, Ny — 47, E Ny — 4° észleltetett.

A csapadékok összege — 29. m. m.

(Folyt. köv.)

Levelőzés.

Ipolyás május 4,

Működvelő társulatunk ismét szép jelét adta egy tevékenysége, mint emberbaráti részvételnek, midőn csakhamar április 8-án a hontmegyei árvízkarosultak javára tartott fényes előadás után már f. hó 2-án sikerült neki az ipolyási tűzkarosultak javára új előadást tartani. Annál sajnósebb tehát, hogy találkoztunk ezúttal néhány különben tisztelt család, mely részint kisserű, részint neveléses okokból a kétszeresen kíváncsú és dicseretes célját a fellépett működvelőknek — meghiusítani részben öhajították. részben törekedtek. Különben a közönség jóval nagyobb része méltányolva egy a nemes célt, mint a fellépett derék működvelők jó szándékú igyekezetét, az előadás nem csak megjelent, hanem tetszés jeleivel fogadta őket.

Két fordított vigjáték adatott „Az utóirat Angior tól s „Ha te úgy, én is úgy“ meg nem nevezett szerzőtől.

Amaz folytonos, ugyszólván egyetlen párbeszédből állva, felette nagy színészi gyakorlatot feltételez, s a magasabb salon életből levő véve, részünkről sem tartjuk alkalmasnak, kivált vidéki közönség számára

*) Lapunk mindazon véleményeknek, melyek a polgári iskola mozgalmasságra vonatkoznak, szívesen ad helyet; mindazáltal az indítványt csak akkor fogadjuk fel, ha nyilvánvalóan s olyanok, melyek mellett sem a közönség sem az állam részéről nincs megakadályozás, mert a felhasznált adatok csak általánosak s az új meg új törvek inkább a képletesen rögzített szövegek, mint a valószínűség megfigyelésén alapulóak, pedig különben igen tisztelt vélemények is lehetnek. A tanfolyamok személyesre vonatkozó baráti eseteire nem reflektálunk.

mely nemcsak a sorok közt de azokon kívül is mulatni, nevetni akar. Es ha még hozzávesszük, hogy némely működvelők ezúttal akadályoztatásuk folytán a nehez darabot három nap alatt kellett betanulniuk, eljátszanok a szereplőknek, s hogy a társulat különben oly derék és ügyes adója éppen ezúttal nem egyszer a szereplők állításai szerint, tévesen sügött, referens létünkro még azt kell csodálnunk, hogy a jelzett darab úgy is ment, amint ment. Ezerbe ezt ösztönöztetül a közönség nagyobb méltányosabb része, s a csinosan díszített színpadon gyönyörű tolettoban megjelent Axman Olga (Valierne) régi számos alkalomból ismert játéka iránti régi rokonszenvével fogadta, s virág koszorúkkal elhalmozta, kinak játékában sőt egyes mozdulataiban most is rálehetett ismerni a műkövelő művésznőre. Lipcsy Soma (Lanczy) urat ezúttal kissé vontatott játékát, kikéltetesen mentik az előbőcsajtottak, de hosszú nehéz szerepének első fele részére nincs is szüksége melegségre, mindenki láthatta, mit képes más körülmények közt adni. Külseje pedig, a francia marquis-t híven mutatta be.

A második színű tréfás, könnyen megérthető, s a szereplők által igen jól betanult tartalma által még a káskán csomót keresőket is kielégítette, melyben Zalárai báróné szerepében ezúttal először lépett fel Gyura Adolfné urhőgy s mint ilyen kétszeresen van szerepsének üdvözleni, t. i. nemcsak mint új tagját a működvelő nőtársulatnak, hanem mint ennek eddig-olig egyetlen asszony-tagját: egyik nem szép előítéletekhez tartozván városunk szép hölgyeinek, hogy „asszony“ létükre a miveltebb társadalmi élet legszebb és legnemesebb ágában, ehhez helybeli jótékony célra közreműködni vonakodnak. Múltán megérdemelte tehát a tisztelt urhőgy a közönség általi meleg fogadtatását mely őt első felléptével viharos tapsok és virágokkal fogadván, batorította. De megérdemelte azokat színpadi szép alakja, elegans tolettje, jó játéka, gördülékeny magyaros szép kiejtés miatt is. (A fellépett ügyvédnő ha jól tudjuk Kún tiszaméltó ev. superintendens leánya) Node még volt neki egy kedves kis Klára komor-nája is kinak a közéletben Vidák Irén a neve s így nem szükség részleteznünk, hogy mennyire tetszett a közönségnek. A férfi szereplők közt azonban az eset hőse kétségtelenül Herczeg Vincze úr volt, ki Aktári ügyvéd szerepében, játéka, hangja mozdulatai által folytonos derűttségben tartotta azon közönséget, mely csak nem rég mint Gündör Sándort „a Falu rossza“ban egészen más jellegű szerepében látni, és önékét hal-lani szerette. Totovics Kálmán ur mind a két darab-ban az inási habár kis, de szinte szükséges szereplése-ért szinte megtapsoltatott. — Az előadás minden bal-körülmények dacára tisztán mintegy 60 frtot jöve-delmezett.

Az előadást már bevett szokás szerint kedélyes tánczkövetto, mely éjszelen től tartott mely alatt a működvelő nézetkülönbségek is elenyésztek s az ellojtt táncz közös érdekében szépen egygy olvadtak, s már ezen egyetlen körülmény is a működvelőség elleni op-positiót elenyasztothetné, mert világos, hogyha nem lesznek működvelői szini előadások, nem lesz oly fes-telen kedélyes drága tolettet nem igénylő úgy szólván semmibe sem kerülő táncz sem.

r. l.

Ezen r. l. levelező tudósításon kívül ismeretlen kézből még a következő tudósítást kaptuk azon eset-re közlendőt, hogy ha r. l. levelezőnk nem emlitené fel az egyet:

Interpellatio N. L. Ipolyási r. l. levele-zőjéhez!

Mintán Őn a f. hó 2-án a működvelői előadás-on valószínűleg jelen volt van-e tudomása arról, helyeseb-ben látta-e, hogy az előadás után tartott táncz alatt többen az urak közül felmentek a színpadra, a füg-gőnyt felhúzták, szivarra gyújtottak, s a megyeház ter-mében bort hozatva, ezt az egész tánczoló és nem tánczoló miveltebb közönség láttára ivogatták, s ez által saját mivelte nejeik vagy leányaik miveltebb mu-latságának korcsmai jeleget adtak? Es ha látta, val-jon r. l. ur meg fogja-e róni ezen helytelenséget. Vá-laszát elvárjuk.

Többen.

Romhány 876. május 3.

T. Szerkesztő ur. Ha ön becses lapjának rendes le-velezői farsang idején a tánczvigalmak, hangverse-nyek, működvelő előadások vagy más talán jótékony-célú estélyek élvezeteiről azok nemes céljairól fri-sen tudósítják, nem veszi talán rossz néven, ha most táncz és mulatság nem léteiben más egyébről kíváncs-on tudósítani, a mi ép oly érdekes fog lenni gazda kö-zönségünk előtt, minő érdekel olvassák női közön-sége az első.

Igaz, hogy a vidéken soha sem döntük el az ország sorsát, pedig valamint mindenütt, úgy itt is, sokat és sokan foglalkoznak vele.

Biztosíthatom tiszt. Szerkesztő urat, hogy jelen levelemben nem foglalkozom a politikával, habár nem kis önfeláldozásomba is kerül.

Minél inkább közeledik a társas életben beállott nyári átalakulás s minél inkább uralkodik élénk ér-dekeltség a szíveken, kezdünk mi falusiak is a cson-des egyhangúság felett az élénk változáságnak előnyt adni, annál inkább lehagoltabb kezd lenni kedély ál-lapotunk, minak oka reményeink kezdődő meghiusulá-sában rejlik.

Jelenleg mi falusiak csaknem egész nap a sza-badban való lakás kollemit élvezzük és szemléljük a növényeknek pompás fejlődését.

A multikori kedvező esős időjárás a gazdáknak jó hangulatot szerzett, egyeseket kivéve kiknek ho-lyenként az esőzéssel ajégeső kárt okozott, mindenki

örömmel végezteti a jelen időszaki munkálatokat melyek most egyszerre ugyancsak összehalmozódnak.

A tongori, burgonya s a többi kapás növények szép fejlődésnek indultak, most történik az ugyneve-zett első kapálás, szőlőkben hol nedves idővel a gas ugyancsak megvan növe — igen megvan nehezíve a munkálat, a gyümölcs fákön pedig a hernyó eddig is nagy pusztításokat vitt véghez, bár a fák is voltak hernyózva.

A birkás gazdáknak is megsaporodott a dolguk jószágaik körül. Némely gazda a gypjű árának co-kélysege miatt kezd aggodni, s azon körülményt, hogy a gypjűkereskedők most nem jönnek helybe előleges alkut kötni, rossz ómennek tekintik.

Rétöldeink a sok havazás miatt igen jól fízetnek s ha a nyári termés is úgy fog kiütni, takarmányban nem fogunk szűkölködni.

Falusi gazdákra leverőleg hat, hogy helyenkint hullanak a lábas jószágok, a multikoriiban a sertések pusztultak, mostanában pedig a lovak és marhák közt kezd kisebb mértékben valami járványos féle pusztítás terjedni.

Közeledési utaink, dacára, hogy oly sokba ke-rülnek, képezi érdeklötünk főtárgyát és méltó boszan-kodásunkat, mert ha figyelembe vesszük, hogy Vács és Gyarmattal folyton összeköttetésben vagyunk, akkor a vicinális utak jó vagy rossz karban léte beün-keket nagyon érdekol.

A mi utunk kik a bányi uton kényserülnek haza jönni, azon rész, mely még készületlen, a lehető legrosszabb, mert itt olyan gödrök vannak, hogy a kocsin ülő, ha nem akarja magát a tongeri betegsé-g-nek kitenni, a folytonos hanyatlás és rázás miatt, kény-telen leszálni a kocsiból.

Társadalmi, s egyéb bennünket érdeköl moxia-natokról, ha tisztelt szerkesztő ur szívesen veszi, más alkalommal fogom becses lapját felkérteni, igérvén, hogy tudósításaimban mindig a tárgyilagos tiszta va-loaságot fogom közleni.

Nyilassi Ferencz,

Verőce máj 4-én.

T. Szerkesztő ur! Nem szokásom azon ferde eljárá-sokat, melyeket az igazság és közigazgatás terén ha-zánkban naponta tapasztalunk, sajtó útján a közönség elébe hozni; de engedje meg, hogy a következők, mint helyi érdekek becses lapjában, kis helyet foglaljanak a szolgabírói önkény és a megyei szabad választás il-lustrálására; ugyan is:

Folyó évi mártius hó 24-én sok és sok sőtét dol-gok miatt és a verőcei képviselő testület törvény szabta határozata folytán a verőcei közigazgatás ügye-ségbe jött, ennek április hó 1-ig helyettesítés után leendő betöltése a rótsági járási szolgabíróaság által elrendel-tetett. A pályázók között volt Balás Ferencz rótsági regéd szolgabíró is, és ellenfele Mellyes Belizár nagy marósi egykori jegyző s minthogy szavazás útján lett a helyettesítés elintézve, 24 községi képviselői szava-zatból nyert Balás Ferencz 6 szavazatot, Mellyes Beli-zár azonban 18 szavazatot. —

Ezen körjegyzői választás április 20-kára tűzött ki, Korodiny Lajos járási helyettes szolgabíró úr által befolyt a választásra 9 pályázó beadványa, s mint hogy Balás Ferencz dacára a helyettesítési választásnál vallott kudarczra, sem retentve vissza, ő is pályázott és pedig úgy, hogy április 19-én Korodiny szolgabíróval együtt meg jelent Verőcén és mint ketten elkezdettek korteskedni, még pedig először magukhoz rendelték Kis Maros község előjáróságit és képviselő testületét, kiknek, mert ők Mellyes Belizár emberei lévén, kijelen-tették, hogy Mellyes semmi szin alatt jegyző nem lehet, mintán ő bűnvádi vizagát alatt áll. Erre a két szol-gabíró minden féle fenyegetőzések között követelték, hogy Balásra szavazzanak. Ezek nem ijedvén meg a pressióktól, eltávoztak.

Ennek történte után felhívták a kis orosi köz-ség előjáróit és képviselőit, ezeknek azt igérvén, hogy ha ők Balás Ferenczre szavazznak, őket Korodiny szol-gabíró úr önállósítja és külön jegyzőségre illetve nagy-községgé csak hogy Balást verőcei körjegyzőség teszi bevalasszák, Balás Ferencz ebbeli ígértét írásba is adta a kis-orosi előjáróságnak (!)

Április 20-án Korodiny Lajos szolgabíró megjelent, ki korteskedése után, a verőcei község házánál, itt a pályázókat a választási teremnél kiutasítván, megkez-dette a pályázók beadványait bírálat alá vonni, és mindeniket rendén találván, egyedül Mellyes Belizárt volt helyettes jegyzőt, ki bűnvádi vizagát alatt állt, a pályázók sorából kizárta s ennek megtörténte után megnyitotta a választást, s minthogy Verőce és Kis-Maros képviselő testületének általános többsége Vas Sándor nevét hangoztatta s csak is egy kis töredék a Balás Ferenczót említette, mely hangok többszöri adása után a csend beállván, Ulmer György kis orosi plé-bános és választmányi tag és Benkő Károly verőcei gyáros és virilis a kis marosi és verőcei választók nyilvánulása mellett kérték Korodiny Lajos szolgabíró urat a szavazás befejezésére. Korodiny Lajos ur hall-gatva fogadta a nyilvánult kérdéseket, egyszerűen fel-kelt és kijelenté, hogy tíz percz saját óráján meg-van, mióta ő hallgat, tehát, ezennel Balás Ferencz segéd-szolgabíró a verőcei jegyző, kit rögtön dacára az óva-tióknak, azonnal felesketett és jegyzőnek kinevezett.

Ennek megtörténte után, hogy a kis orosiaknak tett szóbeli és részben írásbeli ígértüket is beválták, Balás Ferencz rájuk nézve a jegyzőségről lemondott és önállósítván nyilvánítva át adta őket Korodiny La-jos szolgabíró úrnak.

Korodiny szolgabíró ur Balás Ferencznek a kis orosiak iránti lemondását helyeslőleg elfogadván, őket választásra híván fel és ezek egyhangulag megválasz-

tették Mellven Belizár volt helyettes verőczei jegyzőt; kit előbb bűnösség miatt kizárt a pályázók sorából, ide Kis-orosziba megválasztatta és azonnal feleskette, s négy száz forintban évi pénzbeli illetményét jegyzőkönyvileg megállapította.

Tehát itt Korodiny szolgabíró úr nem csak mint kortos járt el törvény ellenesen, de a választásnál nem magyarosította meg a törvényt, nem tanította ki a választókat arra, s továbbá el szaktíva a körjegyzőség kiegészítő részét Kis-oroszi, meg sértette a törvényhatóság hatáskörét, meg a belügyi minisztérium és törvényhozás jogkörét és meg a közérkölcsei jogkörétet, midőn Kis-oroszinak oly egyént nevez és eskettet fel, jegyzőjévé, kit egy pillanatban a verőczei jegyzőségrei pályázók sorából ünnepélyesen kizár.

Mind ezek órásképen 1848-1876 számú beadványát a tekintetes megyei alispáni hivatalba megsemmisítés végett 1876. április 30-án benyújtattak.

Mind ezeknek ellenére azomoron értésimre esett, hogy igazságos órásként az alispán ur helyettese által már csak egy „brevi manu“ el van intézve és pedig hogy az ő kegyencze Balás helyébe segéd szolgabíró lehessen, a verőczei törvénytelen jegyző választást helyben hagyni méltóztatott. Vas Sándor.

Karagýéna Mihály Nógrádmegye másodtanfőügyelője a lapok kiadóját az utcán f. hó 1-én ellenlenni megtámadta azért, mert egy a legközelebbi számokban közzétett tanügyi statisztikai kimutatás alá, neve, mint állítólag a kimutató szerzője, nem íratott. Nem kívánunk az illetéktelen megtámadásra reflectálni, csak azon ténedestünknek adunk kifejezést, hogy meny-nyi figyelemre méltó arrogancia kell oda, miszerint valaki egy hivatalos statisztikai kimutatás alá annyira kívánja nevét odapingáltatni? Tudunkkal ez adatokat Tomesko Nándor lapunk buzgó munkatársa készítette több tanító taggal. E lapok kiadója azonban a megtámadást nem utasította úgy vissza, mint a b. gyarmati szűke különben igen jóvialla barátja, kinek a tanfőügyelő úr (szinte az utcán) azt mondta: du greber Ufi! A barát végignézte s egész phlegmával a fogadj látnak azzal viszonzta: du greber Dófi. (Megjegyzendő, hogy nem „to tu“ pajtasok.)

Kimutatása)

a Duna folyó kiadása által károsultak segélyezésére Nógrádmegye területén gyűjtött pénzösszegeknek.

V. A losonczyi járásban Hartvich Ferenc szolgabíró által gyűjtött 302 frt 81 kr, ehhez járultak: Szilassy Ferenc 2 frt, Losoncz-Tugár városa 2 frt, Szilassy Béla 5 frt, Id. Szabados István 1 frt, Schenk Károly egy frt, Nádler László egy frt, Galgóczy Antal 10 frt, Draskóczy Soma 2 frt, Wohl Herman 2 frt, Bukovszky János egy frt, Baintner Israel 50 kr, Kochs Nátán 20 kr, Neuman N. 10 kr, Veisz Jónás 40 kr, Tenik József 20 kr, Polácsék M. L. tíz kr., Veisz N. tíz kr., Köhn Jakab 10 kr, Floró József 30 kr, Szvacz Lajos 10 kr, Kéchen Teréz 10 kr, Thomka Pál 10 kr, Veisz Soma 10 kr, Grohman Vilmos 20 kr, Kovácsik Sámuel 20 kr, N. N. 50 kr., Meso N. 10 kr., Schenk Ignác 12 kr., Ungár Adolf 40 kr., Goldman N. 20 kr, Fischer Jakab tíz kr., Zeitner Sándor 40 kr, Böhm Simon tíz kr, Zaher Pál 50 kr, Lamy György 30 kr, Auszlander Vilmos 40 kr., Landgróf Ferenc 50 kr, Drottner Gábor 12 kr, Bettler 15 kr., Zuzik Mihály 20 kr, Kozáryi András 30 kr., Greneszy János 50 kr., Pasztirovics András 50 kr, Gács városa 5 frt, Veidinger Antal 2 frt, Verscheimer Manó egy frt, Saxon egy frt, Velding Péter egy frt., Vazárik István egy frt., Dolezal Gábor 2 frt, Spindler Pál 3 frt, Murgás János 2 frt., Gróf Forgách Sándor 5 frt, Gács városi lakosság 27 frt, Dokupál Vilmos egy frt, Gácsfalvi tanító egy frt, Gács falusi lakosok 4 frt. 50 kr., Gács-Lehota 2 frt.,

) Ha hitelt kell adnunk a soroknak, úgy nevezzet szolgabíró úr eljárását helytelen és törvénytelennek kell nyilvánítanunk. Szerk.

) Multkori közleményből véletlenül kimaradt Komjáthy Anzelm úr, ki 5 frttal járult a célhoz.

Lupocs község 3 frt. 69 kr, Maskova község 4 frt. 60 kr, Tamasi község 2 frt, Pekár Lajos egy frt, Tamasi község lakossai 9 frt. 2 kr, Vilko község 2 frt, Vilko község lakossai 2 frt. 40 kr., Törinca község 2 frt, Törinca község lakossai 2 frt. 40 kr., P. Darócz község 2 frt, P. Darócz község lakossai 4 frt. 50 kr., Jelsőcz község két frt, Jelsőcz község lakossai 1 frt. 50 kr., Utsaka József 50 kr, Stemlitt Gáspár 6 frt, Bell Pál 4 frt, Goldberger Kálmán 2 frt, Madacska község 2 frt, Sülye község 2 frt, Moty M. egy frt., Polichnó község egy frt, Abelova község 2 frt, Nedelistyo község 2 frt., Lentvora község 2 frt, Goldberger Vilmos, Géza, Gizella, Miklós és Irén egy frt, Goldberger körjegyző 2 frt. 50, Maróthy egy frt, Liberecs község lakossai 4 frt, 22 kr, Parócsa község 2 frt, Okolicsányi Miksa egy frt, Losoncz-Tugári körjegyző több községből 20 frt, Divény város 10 frt, Kis-Tugár 5 frt 60 kr., Budalehota 3 frt., Rózsalehota, Fűrész, Divény-Oroszi összesen 4 frt 10 kr, Szinobányai körjegyzőség 39 frt, Tiszovnyiki körjegyzőség 10 frt Szontangh Sámuel egy frt F. Sztrégovai körjegyzőség 3 frt. 66 kr, Bory Sándor egy frt, Filip Károly egy frt, Sztrégovai körjegyzőség 19 frt., Szenna község 2 frt. 40 kr, Borosznok község 3 frt, Losoncz Apátfalva 1 frt. 24 kr, László 5 frt., Hartvich Ferenc 2 frt.

VI. A fülöki járásban Flachy József szolgabíró által gyűjtött 260 frt. 16 kr, ehhez járultak: A Galsai körjegyzőségből 6 frt, Pécse községből 9 frt, Lapujtói körjegyzőségből 35 frt, Fülök városából 10 frt. 36 kr, Salgó-Tarján községből 91 frt, kisterencei körjegyzőségből 19 frt. 70 kr., Poltári körjegyzőségből 70 frt., Rappi körjegyzőségből 19 frt. 10 kr.

VII. A sziraki járásban Pethő Imre szolgabíró által gyűjtött 341 frt. 83 kr., ehhez járultak Szirák városából 9 frt. 30 kr, Csécs községből 5 frt 40 kr, Baják községből 8 frt, Eszég községből 22 frt. 80 kr, Guta községből 6 frt. 10 kr., Szentivány és Kutassó 11 frt 39 kr, Alsó Felső-Told községből 6 frt. 90 kr, Heréd és Kökényes községből 30 frt. 90 kr., Herencsény körjegyzőségből 20 frt. 39 kr, Szanda és Váralya községből 10 frt. 3 kr., Vanyarez községből 107 frt. 90 kr. Kálló községből 58 frt, 16 kr, Terény községből 6 frt. 45 kr., Jobbágyi és Sz. Gede községből 12 frt. 30 kr., Héhalom községből 10 frt. 80 kr., Lőrinci községből 16 frt, 1 kr.

Hirek.

A kisbirtokosok érdekében igen üdvös intézkedés fogadtatott el alapsabályilag a mult hó 23 án tartott b. gyarmati önszervező egyleti (népbanki) közgyűlésen; ugyanis a népbank alapsabályainak egyik §-ában az foglaltatik, hogy a kisbirtokosok a népbank hitelt 50-200-ig igénybe vehetik az esetben is, ha kötvények három egyetemlegesen jóálló egyén által aláírják. — Ez intézkedés szerint a hitel — bekebelezés nélkül megszavaztatik. Ezáltal a kisbirtokosok a váltó szigora s a bekebelezés költségei és kollektionsgei alól felmenthetőknek mondhatók, s ez intézkedést a legelőszóbb (9%) kölcsönt vehetik igénybe.

Majális rendez a b. gyarmati ifjúság e hó 24 én a felső podluzsányi erdőben. (A régi erdei helyiség ki van vágva.) A majális amint f. hó 3 án tartott ifjúsági közgyűlésen határozottat, 2 frtos részvényekből rendeztetik, melyre névze az aláírások megnyitattak, s szép eredménnyel folynak. A majális megtartására 20-ka volt kitűzve, miután azokban e nap szombatra esik, s ekép izraelita testvéreink részt nem vehetnének, — e czélból 24-ke, mely szordára esik, fogadtatott el. — Társas ebédre is nyitattik egy frtos aláírás. — A rendezőség tagjaiul következők választattak: Bachár Gyula, Horváth Danó, Jeszenszky Sándor, Makka Ignác, Milovan János, Szűdy Zoltán és Veres József urak.

A tavaszi mulatságoknak egész serege vár a losonczyakra is, ugyanis mindkét állami tanintézet ünnepkei fognak majális rendezni s mint halljuk a dalárda és önkéntes tűzoltó egyeslet sem fognak hátramaradni.

A képezdei ifjúság Losonczon e hó 13-án kedélyes majális rendez, melyre, mint halljuk, sokan készülnek.

Losonczon, május 1-én este a losonczyi dalárda dalestélyt rendezett, mely minden tekintetben teljes sikert aratott. Olyan szép és nap közönség régen nem volt a sörház nagy termében, s hogy e szép és nagy közönség ne unatkozzék, arról gondoskodott a dalárda s o gondoskodása sikerült is; mert komoly és vig dalrajai egyaránt szabatosan s a magyar népdalok pedig valódi magyar zammattal adatván elé, nemcsak kielégítették, hanem kellemes élvezetben is részesítették a közönséget. A közöket Rácz Rudi zenéje töltötte be, melynek hangjainál a dalok elmondása után tánczra is kerekedtek s járták öffél utáni 3 óráig. Ily eseményeket mindig szívesen meglátogat nemcsak a több mint 100 tagból álló dalárdai pártoló tag és család, hanem az ezen kívül eső közönség is.

Mintegy két hét óta Losonczon egy meglehetősen jól szervezkedett színtársaság szórakoztatja a közönséget Tóth Jenő, Baródy Károly és Zádor Géza hármas igazgatásuk alatt. Sikerült bérletet is nyitniok 12 előadásra. Válogatott színművek komoly igyekezettel s nagyobbára ennek megfelelő erővel is akadnak. „A falu rossza“, „A kintornás család“, „Az ördög párnája“, „Betyár kezdője“, „Ripacsos Pista dolmánya“ stb. egy másután kerültek s kerülnek színpadra. Csak az kár, hogy a színpadi díszítés igen kezdetleges. A közönség nem épen megvetendő pártolással jutalmazza az igyekvő színtársulatot.

Losonczon e hónap közepén a tiszavidéki árvízkarosultak részére a losonczyi dalegyelet nagy hangversenyt fog adni a Casinó nagy termében, mely esotleg, mint halljuk, tánczozal is egybe lesz kapcsolva. A humánus cél iránti tekintetből a legjobb sikert kívánjuk az egylet fáradságának!

Adakozás. Az ipolyaági tűzkárosultak javára tartott műkedvelői előadás alkalmával külön adakoztak: Egyvalaki 20 kr. Egyvalaki 20 kr. Egyvalaki 20 kr. Világi Károly 40 kr. Dr. Jelszik Lajos 4 frt 20 kr. Gyura A egy frt. Egy hónap 50 kr. Vaskovics Mihály 1 frt Ruttkay Mór 1 frt. összesen 8 frt 50 kr.

A vasuti mérnökiség komolyan hozzá fogott a méréshez, s így párnap alatt az Ipoly völgye fel lesz mérve; már most csak részvényeseket kell korosni, akik a felvett tervet elfogadják. — Azt hisszük, hogy az évek előtt alakult részvénytársaság tagjai az újakkal összefognak olvasni. A mérnöki vélemény szerint — egyike lenne ez a legelőszóbb vasutnak, a kedvező tér és olcsó anyagok miatt. A mérnöki tervezetet s a módosztatokat közölni fogjuk legközelebb.

A téli losonczyi vásárcsok híre volt, hogy egy vásáros ember elveszett; a szerencsétlen holt testét most e hét elején találták meg a Losoncz-pataokban, természetesen feloszló állapotban. Mondják, hogy a holt testen ütések nyomai látszóttak, gyilkosságra enged következtetni.

A „Magyarország és a Nagyvilág“ legújabbban megjelent 18-ik számának tartalma. — Szöveg: Marosvásárhely veszedelme. — Egy kép. — Taylor. költ. (Hegedűs István) — Isten háta megett. Beszély a palóc népeletből. (Tóvölgyi Titusz.) Folyt. — A jégeső képződése. — Kirándulás: Vasárnap fallon (Porzó). — Színházak. (Nemo). — Enid. Király idyll. — Tennysonról. (Csukási József.) — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Szőrejtvény. — Szerkesztői üzenet. — Rajzok: Marosvásárhely látképe, a vár, a Széchenyi-tér és a leégott városrész. — Abdul. Aziz szultán. — A fuvalás. — Előfizetni lehet e lapra a kiadóhivatalban Budapesten, Ferencziéktore Athenaeum-épület. Negyedévre 2 frt 50 kr., félévre 5 frt., egész évre 10 frt. — Ajánljuk e lapot a t. olvasó közönség figyelmébe.

Szerkesztői üzenet.

Zeigárd G. J. urnak. A lapok minden vásárnap délelőtt a postára adatnak, s így késő a postán történik.

Felolós szerkesztő: Horváth Danó.

Nógrádmegyebeli Karancseszki község határában özv. Bakó Imréné tulajdonát képező mintegy 120 holdnyi szántóföld, rét és legelőből álló, kellő gazdasági épületekkel felszerelt külső birtok, mely alatt azonnal kinknázható tetemes mennyiségű barna kőszéntelep is van, szabad kézből eladatik, vagy vállalkozás esetén több évekre haszonbérbe adatik.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Tersztyánszky István
ügyvéd Szécsényben.

Néhai Babolesay Istvánné végrendeleti örökösei részéről ezennel közhirre tetetik, hogy a szécsényi piacon a gyógytár szomszédságában lévő szilárd anyagból készült, cserép szindelylyel fedett lakház, melyben a rendes lakás, pincze és raktárakon kívül két vasajttokkal felszerelt bolthelyiség van 4000 frt kikiáltási ár mellett 1876. évi május 26-án nyilvános árverés mellett elfog adatni. Az árverezni szándékozók tizszáztóli bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg. — A vételár lefizetésére nézve a határidő az árverés alkalmával lesz megállapítandó.